

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Osamljenost Bolgarije

Ob podpisu vzhodnega pakta, ki so nanj pristale vse ruske sosedice, in ob podpisu sporazuma o definiciji napadca, ki mu je pristopila tudi Maia antanta, se je bolgarsko javno mnenje močno vznemirilo. Občutilo je, da sedanji bolgarski režim tira državo v popolno izolacijo in da ne vodi bolgarske politike, marveč služi samo za pripravo imperialističnim težnjam fašističnega Rima. Vlada Mušanova se je ustrašila splošnega vznemirjenja in je v znanjem odboru Sobrajanja morala podati nekoliko izjav o zunanji političnem položaju, da vsaj nekoliko pomiri prestrašeno javno mnenje v Bolgariji. Pri tej priliki je Mušanov izjavil, da je dosedanja pasivna politika v veliki meri posledica spoznanja, da koristi Bolgarije narekujejo izrečno tako zunanjo politiko, ki se ne veže preveč ne na levo, ne na desno.

S to nekoliko pitijsko izjavo je hotel predsednik bolgarske vlade prikriti svoj položaj, ki mu res ne dovoljuje druge politike nego ono, ki je vseh Vanči Mihajlovu. Slednji pa je v vseh pogledih odvisen od Rima. Ni dvoma, da so bolgarski vladni činitelji že dolgo časa bridko občutili italijansko zavezanost, katerega edina osnova je nesmiselna nasprotstvo do naše kraljevine. Zato bi bili najbrž radi porabili priložnost, da se rešijo osamelosti s podpisom vzhodnega pakta. Kakor se je nazreč naknadno izvedelo, bi bil na tem aktu tudi bolgarski podpis, da se niso makedonstvujušči postavili po robu definiciji napadca, ki je razširjena v tem smislu, da je napadalec tudi oni, kdor na svojem ozemlju oborožuje tople domačih ali tujih državljanih in jih pripravlja na vpad v sosedno državo. Pristanek na to definicijo bi seveda primoral bolgarsko vlado, da razpusti in razene tople makedonstvujušči, kojih edini razlog za obstoj je pripravljane in podvzemanje vpadov v sosedne države. Mušanov ve le predobro, da njegova vlada nima moči in ne svobodnih rok, da v tem pogledu napravi red.

S tem se je tudi razločno pokazalo, da je Bolgarska zaradi svojih notranjih neurejenosti prilik nesposobna za kakršnokoli mednarodni sporazum. Vsaka miroljuna gesta vzbuja odpor Vanče Mihajlova in vsako zblizanje z našo kraljevino grozi temu temnemu politiku, da napravi nepotrebnega njega in vso njegovo oboroženo bratovščino. To se je zlasti videlo ob nedavnem posestu Herriota, ki se je končal s tem, da francoski politik in državnik, potujoč očividno v zelo važni politični misli, ni mogel drugega, nego da je v Sofiji napravil lepo predavanje o — Beethovnu in nadaljeval svoje potovanje na vzhod.

O namenu Herriotovega obiska v Sofiji so krožile najrazličnejše vesti, ki pa so bile druga za drugo demantirane bodisi iz Sofije, bodisi iz Pariza ali od Herriota samega. Kljub vsem demantiranjem pa sedaj ni več dvoma, da je Herriot hotel sondirati teren, ali ne bi bilo mogoče odpraviti nezdravega stanja, da Bolgarija niti z enim svojih sosedov ne živi v normalnih, kaj šele v prijateljskih odnosih. Moral pa se je prepričati, da se to stanje ne da odpraviti, dokler so glavni politični činitelji v Sofiji makedonstvujušči, ki žive ravno od teh mejnih razprtij.

Vrh tega je moralo vse, kar se je dogodilo v Sofiji ob priliki Herriotovega obiska, prepričati vsakogar, da Bolgarija, kakršna je danes, niti ne more biti zaželen pogodbenik pri reševanju zadev na Balkanu. Ne samo velika ideja balkanske federacije je s tem onemogočena, marveč se ne more niti misliti na kakšno zblizanje Bolgarske z njenimi sosedi. Nad takim stanjem stvari uživa samo Rim, ki vidi, da je še daleč do one Jugoslavije, ki bi se razprostirala od Triglava do Črnega morja, kakor je v brošurah in predavanjih propagira skupina Mihalčeva in Madžarova in o kakršni je sanjal Stamboliški. Pristaši makedonstvujušči, ki so zastopniki v vladi in državni upravi, znajo z izredno sposobnostjo prepričati vsako zblizanje Bolgarije z Jugoslavijo in ostalimi sosedi.

Že sama misel balkanske zveze je v Bolgariji predmet posmeha in najnedolžnejši stiki, ki jih skušajo gojiti zasebna društva, dajejo makedonstvujuščim vedno novega povoda za rovarjenje proti sporazumu. Zdelo bi se, da poskusi zblizavanja, ki jih je na obeh straneh veliko, le škodijo stvari posredno, ker makedonstvujuščim dobavljajo dovolj materiala za nove napade in zoprnosti.

Vzrok mednarodni izolaciji Bolgarske so tedaj samo makedonstvujušči, ki vladni ne dovolijo nikakih stikov z drugimi državami, razen z onimi iz revizionističnega tabora: z Nemčijo, Madžarsko in z Italijo. Odtod namreč Vančeva bratovščina dobiva vsa potrebna materialna sredstva, da lahko ustrahuje svoj narod in njegovo vlado. Največ sredstev ji seveda prihaja iz Rima, zato se mora vsakokoli na bolgarska vlada strogo držati predpisane linije italijanskega imperializma.

Vojaška zveza med Francijo in Rusijo?

Senzacionalna vest angleškega lista — Rusija definitivno v protinemškem taboru — še tesnejše zblizanje s Poljsko

London, 29. avg. č. »Daily Herald« se v daljšem članku bavi z zblizanjem med Francijo in Rusijo in opozarja na to, da se je Franciji posrečilo iztrgati Rusijo za dolgo dobo let iz nemškega območja. Za Nemčijo pomeni to silen udarec, saj ji je bila Rusija glavna opora v političnem in gospodarskem pogledu. Pri tem pa ne gre samo za zblizanje na gospodarskem in političnem polju, marveč tudi, kar je še bolj važno, za vojaško zvezo med Francijo in Rusijo. To se vidi tudi že iz velikih vojaških naročil Rusije v Franciji. Baš te dni je Rusija naročila v tvornici Renault veliko število tankov in vojaških avtomobilov. V kratkem odpušajo v Moskvo francoski vojaški strokovnjaki, da bodo zamenjali Nemce, ki so bili dosedaj vojaški svetovalec sovjetske vlade. Tudi polet francoskega letalskega ministra v Moskvo je v zvezi z vojaškimi zadevami.

Velika diplomatska akcija francoske diplomacije je s tem zaključena in Nemčija je danes prav tako izolirana in obkrožena, kakor je bila na predvečer svetovne vojne.

Pariz, 29. avgusta AA. Današnji »Temps« prinaša uvodnik o zunanji politiki Sovjetske Rusije in pravi: »Komunistični režim je naletel na težkoče, ki so se pokazale nepremagljive. Vlada je morala pristati na koncesije kmetom. Sovjetski Rusiji sta potrebna predvsem mir in varnost, v drugi vrsti pa finančna in gospodarska pomoč. Zato so sovjeti začeli voditi politiko nenapadalnih paktov, ki so jih predlagali in sklenili z baltiskimi državami, Poljsko, Francijo in Italijo. Razmerje med Poljsko in Sovjetsko Rusijo je postalo tako dobro, da nekateri že kar napovedujejo prisrčno antanto med Varšavo in Moskvo. Za to gre največja zasluga nemški vladi, katere napake so pospešile evolucijo sovjetske zunanje politike.

Varšava, 29. avgusta AA. »Gazeta Polska« prinaša članek znanega sovjetskega politika Karla Radeka, ki je istočasno izšel tudi v moskovskih »Izvestijah«. Radek navaja citate iz Marxovih, Engelsovih in Leninovih del in dokazuje, da glavni pisatelji, na katerih naukih temelji boljševiška ideologija,

nikoli niso bili proti neodvisnosti Poljske in da zato ni utemeljeno mišljenje, da bi morali sovjeti do korena preurediti svojo politiko, če naj jo spravijo v sklad s sedanjim položajem, ki zahteva med drugim prijateljske odnose med sovjeti in Poljsko.

»Gazeta Polska« komentira ta članek in nekoliko popravlja Radekove navedbe, pri čemer naglašja, da je nesporno, da je prihod Hitlerja na oblast brez dvoma imel velik vpliv na sovjetsko politiko nasproti Poljski, ki je s svoje strani pokazala mnogo politične individualnosti, ko se je sklepal pakt štirih. Naj že bo kakor hoče, nadaljuje nato »Gazeta Polska«, glavno je, da je v poljsko-sovjetskem razmerju prišlo do bistvene izpremembe atmosfere. Ne glede na politično takto sta si Poljska in Sovjetska Rusija v svesti, da so jima mnogi problemi skupni. List je prepričan, da je moč pričakovati pozitivnih rezultatov, če se poljska in sovjetska zunanja politika koordinirata, ter izraža upanje, da bo zgodovina nekega dne krstila sedanji preobrat v evropski politiki z motom: ex oriente pax.

Posaarje naj postane samostojna država?

London, 29. avgusta č. »Daily Express« objavlja članek, ki je vzbudil v vseh političnih krogih največjo senzacijo. V članku se namreč naglašja, da Društvo narodov najbrž sploh ne bo dopustilo plebiscita v Posaarji, če pa se bo vršil, njegovega izida v korist Nemčije ne bo priznalo, ker Nemčija ne respektira Društva narodov in stalno krši mednarodne pogodbe. Posaarje naj bi po tem načrtu postalo samostojna država.

Francoska meja je nepremagljiva!

Pariz, 29. avgusta, s. Ob priliki inspekcijskega potovanja ministrskega predsednika Daladiera po utrdbah v Lotaringiji piše »Petit Parisien« med drugim: »Na zunaj se komaj vidi ta trdnjavski pas, ki se vleče sto in sto kilometrov daleč ob meji. Pod zemljo so zrasla cela mesta, v katerih bodo lahko mesece in mesece živele cele armade. Ta mesta preprežajo v globini 100 metrov široke in lepo razsvetljene ceste in železnice, po katerih vozijo z veliko hitrostjo skoraj luksuzni vagoni. Tla so deloma betonirana, deloma pa jeklena. Samo maloštevilne kupole segajo iz teh mest do zemeljske površine. Te kupole, med katerimi je najmanjša težka nad 36.000 kg, hranijo že danes topove vseh kalibrov. Na drugih nezaščitenih mestih so trdnjave zavarovane z mnogimi jarki, okoli katerih se tako nenadoma odpirajo prepadi, da jih tanki in napadu ne bodo mogli pravočasno opaziti. Ves trdnjavski pas je z ogromnimi tehničnimi sredstvi zgrajen tako, da vanj sploh ne morejo vdreti strupeni plini.«

Hitlerjevski vpadi v Švico

Neprestani incidenti ob nemško-švicarski meji — Hujskanje švicarskega prebivalstva

Curich, 29. avgusta. g. Zaradi zadnjih incidentov na nemško-švicarski meji, ki so jih izzvali vpadi nemških narodno-socialističnih napadalnih oddelkov, viala v okolici Basla in vzdolž švicarsko-nemške meje veliko razburjenje. Prebivalstvo se boji, da se bodo ti obmejni incidenti ponavljali. Napadalni oddelki vpadajo na švicarsko ozemlje in preganjajo tamkaj razne osebe s pretvezami, da so žališe Hitlerja ali smešile narodno-socialistični režim v Nemčiji. Razen tega operirajo tudi s sumničnjem vohunstvu proti Nemčiji. Ti vpadi so organizirani tako premeteno, da jih švicarske obmejne straže pri največji čučenosti ni morejo preprečiti. Narodni socialisti so v zadnjih dnevih priredili ob meji v Kreuzlingenu, Sekingenu in Lörschu velika zborovanja, na katera so povabili tudi švicarske prebivalstvo. Na zborovanjih so govorniki izjavljali, da bo narodni socializem v kratkem preplaval vse kraje, čer govorje nemški jezik. Danes se je tudi »zvedelo, da so napadalni oddelki neznano kam odšli nekake švicarskega oficirja. V zadnjih štirih tednih so napadalni oddelki vprizorili nič manj kot osen vpadov na švicarsko ozemlje. Švicarski tisk zjavlja brez razlike strank, da ni dolžnost Švice, da bi vzdrževala na nemško-švicarski meji

drage oborožene čete, temveč da je dolžnost nemške vlade, da te obmejne incidente zatira.

Protest v Berlinu

Bern, 29. avgusta. d. Zaradi množičnih se obmejnih incidentov, ki jih izzivali Hitlerjevi, je švicarska vlada naročila svojemu poslaniku v Berlinu, naj takoj protestira pri namški vladi in zahteva najstrožje kaznovanje povzročiteljev teh incidentov.

Odmevi hitlerjevске demonstracije v Posaarju

Pariz, 29. avgusta. d. Vse francoski tisk se bavi s hitlerjevsko demonstracijo v Niederwaldu ob francoski meji. Nacionalistični tisk poziva vlado, naj napravi energično demarš v Berlinu zaradi te provokacije. »Temps« poudarja, da to ni več pasivni odpor, kakor so ga izvajale vse dosedanje nemške vlade napram mednarodnim pogodbam, marveč da predstavlja to že začete hitlerjevске ofenzive. V Nemčiji naj se ne čudijo, če smatrajo vsi pravi prijatelji miru za potrebno, da ostanejo oboroženi. Francosko-nemški sporazum bi bil prej ko alej najboljši izhod iz sedanje razorožitvene zagata, toda preden se bo dalo z Nemčijo zopet resno o tem govoriti, mora Nemčija sama pokazati, da hoče mir.

Neronske svečanosti na hitlerjevskem taboru

Istočasno morajo Židi v zapore samo zato, da se Nemci lahko rogajo inozemstvu

Berlin, 29. avgusta. AA. Za kongres nacionalno-socialistične stranke v Nürnbergu se vrše velike priprave. V Nürnbergu se muči 40 pirotehničnih specialistov, ki pripravljajo s 300 delavci »najmočnejše umetne ognje, kar jih je svet videl«. V zrak nameravajo pognati ogromne bombe, ki bodo tehtale po 75 kg. Za odstrel teh bomb so morali zgraditi posebne betonске podstavke. Računajo, da bo v eni uri najmanj 70.000 eksplozij nad veseličnim prostorom. Bengalčni ognji na prosti 8 km bodo trajali 10 minut. V višino 300 m bo posnanih nad 5000 raket.

Darmstadt, 29. avgusta. AA. Politijske internirale v taborišču v Osthofenu večje število Židov. Stori la je to zato, ker je v nekem inozemskem listu izšlo poročilo, češ da je v Osthofenu interniranih 300 židovskih rodbin in da tamkaj slabo z njimi ravna jo. Po drugi strani pa oblasti izdajajo nove ukrepe o moralni izolaciji Židov. Tako je policija ponekod pozvala Žide, naj se pobožajo in naj ne zalezujejo krščanskih deklet.

Nova škofovska konferenca

Berlin, 29. avgusta. d. Danes se je sestala v Fildri konferenca nemških škofov. Na konferenco so bili pozvani vsi škofje z izrečno pripombo, da se bo sklopalo o zelo važnih zadevah. Zato vlada za sklepe te konference, ki se bo bržkone zopet nanašala na odnose katoliške cerkve do Hitlerjevega režima, največje zanimanje.

Izkopavanje vilmovskih generalov

Berlin, 29. avgusta. d. Pruski ministrski predsednik je imenoval znanega maršala Mackensena in generala Litzmanna za pruska svetnika.

Nadalinje konfiskacije imetja

Berlin, 29. avgusta. d. Državni uradni list objavlja odlok vlade o zaplembi vsega »protdržavnega« premoženja. Med drugimi je

vlada zaplenila vse stroje socialno-demokratske tiskarne v Düsseldorfu ter premoženje vseh socialno-demokratskih in komunističnih organizacij.

Bivši Hitlerjevi mecen pred sodiščem

Berlin, 29. avgusta. AA. Danes se je pričel anazionalen proces proti bivšim ravnateljem koncerna Nordwolle, bratom Lahusen, ki so l. 1931. šli v konkurz s primanjkljajem 235 milijonov. Proces bo trajal več mesecev. Brati Lahusen so svoj čas izdatno podpirali Hitlerjev pokret.

Kislo grozdje:

»Nočemo novih posojil!«

Amsterdam, 29. avgusta. g. »Algemeen Handelsblad« objavlja razgovor svojega berlinskega dopisnika s predsednikom Državne banke dr. Schachtom o finančnih in gospodarskih problemih nove Nemčije. Na vprašanje novinarja, ali ni dr. Schacht mnenja, da je antisemitizem tretjega cesarstva škodoval nemški zunanji politiki in povzročil tudi finančni politiki velike težave, je dr. Schacht odgovoril:

»Trenutno mi ne išče mo mednarodnih finančnih zvez. V prejšnjih letih je Nemčija na tem polju podvela mnogo prevenc Nemčija sedaj ne računa v nobenem oziru na mednarodno finančno pomoč po prejšnjem vzorcu.«

Kar se tiče dolgov, je dr. Schacht mnenja, da je odločitev o tem — kolikor se sploh more govoriti o problemu nemških dolgov, — samo v rokah upnikov, ne pa Nemčije. Seveda ne more biti govora, da bi si Nemčija za zaostale dolgove ki jih trenutno ni mogoče transferirati, nakopala nove obremenitve. Napake, ki jih je zagrešila Nemčija v letih 1924. do 1930 z najemanjem odvisnega inozemskega kapitala, se gotovo ne bodo več ponovile.

Rooseveltovi pogoji za stabilizacijo dolarja

Pristal bo na stabilizacijo, kadar se bodo cene ustalile Sedaj jo še odklanja

Hydepark, 29. avgusta. AA. Rooseveltovi prijatelji napovedujejo, da bo predsednik Združenih držav vendarle spremenil svoje stališče glede stabilizacije dolarja. Vendar pa smatra, da bi bila stabilizacija za zlat še preuranjena. Roosevelt želi, naj bi dolar brez zlate podlage našel svojo etabilizacijsko točko, tako da bi bila povezana z razmerami v drugih državah. Zeli pa tudi izvedeti, ali hočejo države, ki so dosedaj ostale zveste zlati podlagi, ki pa imajo velike proračunske primanjkljaje, vztrajati pri zlati podlagi. Roosevelt bo tedaj za povratek k mednarodni zlati podlagi, ko dobi na ta vprašanja zadovoljive odgovore. Prej na v

nob-nem primeru ne bo pristal na dolarjevo stabilizacijo.

Pariz, 29. avgusta. AA. »Agence Economique Financiere« objavlja poročilo svojega newyorškega poročevalca o razgovoru med Rooseveltom in Montague Normanom. Poročevalec dvomi, da bi na tem sestanku, ki mu je prisostvoval tudi guverner Federalne rezervne banke, ne bili govorili tudi o valutnih vprašanjih. Vseprajšnji sestanek pa vendar ni obrodil sadov, ker je Roosevelt spretno spremenil svoj estanek z guvernerjem angleške Narodne banke v politični piknik.

Rumuni pokojnemu dr. Gavrilu

Beograd, 29. avgusta. AA. Pri pogrebu pokojnega dr. Emila Gavril, senatorja v Velikem Bečkereku, bo rumunsko vlado in rumunsko poslanstvo v Beogradu zastopal tiskovni ataše pri rumunskem poslanstvu v Beogradu Raul Anastasiu. Na grob pokojnega Emila Gavril bo položil dva venca, enega v imenu rumunske vlade z napisom: »Neumornemu borcu za Malo antanto«, drugega pa v imenu predsednika rumunske vlade Vajde Vojevoda z napisom: »Tovarišu iz nekdanjih borb bivših memorandistov — Vajda Vojevod.

Cel vlak padel v vodo

Newyork, 29. avgusta. AA. Na mostu blizu Tucumcarija v New Mexico je skočil s tira luksuzni vlak. Lokomotiva in 7 vagonov se je prevrnilo v globel, ki jo je zadnje deževje napolnilo z vodo. Boje se, da so vsi potniki in vse osebe vlaka utonili.

Železniška nesreča je, kakor je dognala preiskava, posledica naraslih vod, ki so del mostu odnesle. Čeprav je vlak počasil vozil, strojevodja ni o pravem času opazil vrzeli na mostu. V vlak u bilo 43 potnikov, ki so bili namenjeni v El Paso.

Pariz, 29. avgusta. AA. Popoldne ob 15.35 je skočil s tira brzil vlak Pariz-Royan. Nesreča se je zgodila blizu Meigne-Vicomta. Po dosedanjih poročilih je strojevodja ubit, 25 oseb pa ranjenih.

LJUBLJANSKI VELESEJEM

„LJUBLJANA V JESEN!“

2. do 11. septembra 1933

Kulturna in gospodarska razstava.

Razstavniške obsege 40.000 m².

Jugoslov. veterinarska razstava. — Razstave »Sovenske« cerkve. — Muzejneke etnografske in umetnostne slov. Muzej. — Razstave vira, alga in mika. medu, zelenjave, sadja in ee men. — Vrtarska razstava Italij. — Razstava goveda montafonske plemen 2. in 3. septembra in koz ter vrac od 5. do 11. septembra. — Gospodinska razstava. — Etnografska razstava ljudske pokrajine. — Industrija, obrt (spec. poljstvo). — Konkurenca jugoslov. barimont karjer 8. septembra. — Zahvalnice. — Variété

Polovična voznina na železnica.

Popusti na parobrodih.

Legitimacije se dajo pri bilateralnih Potnikih vseh vrstnih denarnih zavodih skupnih in ob činekih gradih.

Italijanski pritisk na Rumunijo

Pariz, 29. avgusta. s. V tukajšnjih diplomatskih krogih pričakujejo z velikim zanimanjem skorajšnje gospodarske razgovore med Rimom in Bukarešto. Pri tem opozarjajo na ugodnosti, ki jih ima sedaj Rumunija po trgovski pogodbi z Italijo. Pogodba bo potekla 30. novembra t. l. Ker je med tem Italija prevzela do Avstrije in Madžarske nove obveznosti, se zdi, da ne bo mogoče, da bi Rumunija tudi v bodoče obdržala svoje prednosti kot dobaviteljica žita za Italijo. Z druge strani pa bodo finančne težave prisilile Rumunijo, da bo storila vse, da si ohrani Italijo kot odjemalca. V Parizu so mnenja, da bo Italija izrabila ta položaj in skušala doseči koncesije političnega značaja, ki bodo v zvezi z reorganizacijskimi načrti Mussolinija v Podunavju. Zato bo rumunski zunanji minister Titulescu osebnost potoval v Rim, da brani interese svoje države.

Posledica spora med Irsko in Anglijo

Dublin, 29. avgusta. AA. V prvih sedmih mesecih 1933 je irski izvoz v Veliko Britanijo padel za dobrih 6 in pol milijona funtov v primeri z istim razdobjem lanskega leta. Čeprav so se nekatere druge postavke v izvozni trgovini popravile, znaša celotni padec nasproti lanskemu izvozu iz Irske okroglo 7,8 milijona funtov.

Lord Grey obolel

London, 29. avgusta. AA. Zdravstveno stanje lorda Greya se je iznenada močno poslabšalo. Bolehal je že nekaj časa. Lord Grey of Fallodon je bil zunanji minister Velike Britanije od leta 1905 do 1916, torej v dobi, ko se je zaradi naraščajočega nemškega imperializma snovala in osnovala Velika antanta.

Fuzija francoskih letalskih družb

Pariz, 29. avgusta. AA. Letalski minister Pierre Cot bo 4. septembra t. l. otvoril v Bourgetu redni promet nove francoske letalske družbe »Compagnie d'Air de France«, ki je nastala s fuzijo vseh dosedanjih francoskih letalskih družb.

Premestitve učiteljev na meščanskih šolah

Beograd, 29. avgusta p. Z odlokom prosvetnega ministra so premeščeni meščanskošolski učitelji Vladko Albert iz Senovega v Škofjo Loko, Marija Tičar iz Velike Bečkereke v Maribor, Metod Škerjanc iz Novega Sada v Trbovlje in Lucijan Janež od Sv. Lenarta v Mežico.

med tem izginil kos 12 m svile, vreden 600 Din. Čeprav sta Z. in O. to tatvino tajila, sta vendar morala za zamrežena okna.

— Prodaja cenenege mesa. Danes od 8. ure dalje se bo prodajalo na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnic 180 kg govedine po 5 Din kilogram.

Iz Celja

— Akademija v mestnem gledališču. Ljubljanska »Soča« bo priredila v soboto 2. septembra ob 20.30 akademijo v celjskem gledališču. Na sporedu je uprizoritev odlomka »Hlapec Jernej in vagabunda« iz Cankarjevega »Hlapca Jerneja«, recitacija Gregorčičeve »Soče«, solospeli (pesmi in operne arije), recitacija Zupaničeve »Pomladne epistole« in uprizoritev Ciznerjeve groteske »Maska satana«.

— Slovesnost na Kamniškem sedlu. Na praznik 8. septembra bodo na Kamniškem sedlu odkrili spominsko ploščo letos smrtno ponesrečenemu Sandiju Wisiaku iz Ljubljane.

PRIMARJ
DR. STEINFELSER
zopet ordinira. 8866

— Brezobzirni avtomobilisti. V zadnjem času se je dogodilo že več primerov, da so brezobzirni avtomobilisti na ulicah in cestah povzročili pso. Prav te dni je nek avtomobilist na Kralja Petra cesti, ki je dovolj široka, povzročil v smrti plemenitega jazbecarja, last g. S., v nedeljo okrog 18.30 pa je neki drugi avtomobilist na cesti pri Piskovi gostilni v Čretu pri Celju v divji vožnji povzročil lovskega psa ptičarja, dasiravno je bil pes na strani ceste in je bilo dovolj prostora za avtomobil. Škoda, ki sta jo povzročila vozača, cenijo na 6000 Din. Avtomobilista sta nazonanjena oblastim.

— Heil Hitler! Nedavno je celjski Nemec S. na ulici navdušeno zaklical »Heil Hitler!« Zaradi tega vzklila je bil sedaj zaenkrat policijsko obsojen. Razni celjski Nemci in Nemčiči se pozdravljajo že kar po fašistično.

— Kino Union. Danes ob 20.30 zvočna opereta »Gospoda od Maksima« in zvočna predigra.

Iz Ptuja

— Pripravljalni odbor za proslavo septembrskih dogodkov naproša vse ptujske hotelirje, gostilničarje ter privatnike, da prijavijo številno postelje za 8., 9. in 10. september pri ptujskem mestnem načelnstvu. — Znižane cene kruha. Mestno načelnstvo je prvotni cenik pekov zavrnilo in določilo nove cene, ker se je moka pocenila: beli kruh je po 4 Din kg, polbeli po 3,50 in črni po 3 Din. Te cene stopijo v veljavo 1. septembra.

Iz Trbovelj

— Akcija za mlečno prehrano revne rudarske dece se bo z novim šolskim letom razširila. Krajevni odbor RK dravske banovine so že obvestili kraj. odbor RK Trbovelj, da pridno zbirajo prispevke za mlečno prehrano in so že začeli nakazovati RK v Ljubljani. Trboveljski odbor RK je prejel od krajevnega odbora Ribnica in Škofja Loka zahoj pomočnih obolk. Drugi odbori bodo sledili. Župan občine Črna g. Ivan Geršak je sam daroval za mlečno prehrano 100 kg bele moka. G. Jakob Božić je podaril ob priliki godovanja 100 Din, kar je posnemanja vredno. Krajevni odbor v Trboveljah ne priredi posebne zbirke, naprošajo pa se vsa društva, podjetja in zasebniki, da prispevajo tudi oni k akciji RK za prehrano revne dece. Člani, ki še niso plačali za letošnje članarine, se v ljudno naprošajo, da storijo dožnost in skrbje za povečanje števila članstva, ker more le močno društvo uspešno reševati svoje vzvišene naloge.

Iz življenja na deželi

ŠOSTANJ v avgustu 1933. Iz naše žalske metropole ni več glasu v našem časopisu. Bolje tako! Kaj bi nas dramlilo iz naše blažene letargije, v katero nas je zablazila menda sama blagostanje in izobilje. Drugi kraji, ki se iz daleka ne morejo miriti z našim mestom glede lege, podnebja, lapih izprehodov in izhodov na množestvo nekrasne izletne točke, pisarji v liste, se trudijo in delajo reklamo, da privabijo na stolne letošničarje in zimovničarje, kateri jim puste v kratkem času lepe denarce. Nam vsega tega ni treba! Rajde držimo roke križem ter zabavljamo, tožimo in stokamo po dolgem in počez, reguliramo fakto, gradimo brv v smeri od živinskega sejmskega prostora, popravljamo most pri Aguriji, olepšavamo mesto, gradimo kopališča itd. — v jeziki namreč! Resno najbrž nihče ne premišljuje, kako bi bilo potrebno javno kopališče n. pr. na Pečovnici, kajti Paka ne pride za to v poštev. Primerno kopališče bi res povzdignilo Šostanj v pravo letovišče. Voda iz našega vodovoda je že tako in tako zdravilna. V najhujši vročini jo lahko pijes na preteg — ne boš se prehladil. V ostalem pa imamo v praviem pomenu besede — pasje dneve. Se vedno! Naši psi vihajo nosove! Plačati ji od glave 150 Din letnega davka, s poštno izjemo lovskih peov, za katere ji plačati le 50 Din, ker lov ni luksusa, temveč le življenjska potreba »ubogih« Šostančanov. Zato pa gre konjaču pšenica v klaslet Gris got!

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavina. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

29. avgusta

Ljubljana 7, 766,3, 14,6, 80, E1, 10, 0,1, dež; Ljubljana 13, 764,1, 19,0, 68, N1, 9, —; Maribor 7, 766,3, 13,0, 80, mirno, 3, —; Zagreb 7, 763,8, 16,0, 50, NE2, 8, —; Beograd 7, 765,8, 11,0, 90, NW1, 9, —; Sarajevo 7, 764,8, 11,0, 90, N1, 8, —; Skopje 7, 761,5, 14,0, 80, SW2, 10, 1,0, dež; Split 7, 759,4, 19,0, 50, NE6, 3, —; Kumbor 7, 757,8, 21,0, 40, NNE7, 8, —; Rab 7, 764,7, 15,0, 60, NNE4, 5, —; Vis 7, 760,7, 18,0, 50, NE7, 3, 9,0, dež. Temperatura: Ljubljana —, 14,2, 19,8, —; Maribor 20,0, 12,0; Zagreb 22,0, 14,0; Beograd 2,0, 10,0; Sarajevo 20,0, 9,0; Skopje 27,0, 12,0; Split 28,0, 17,0; Kumbor —, 20,0; Rab —, 14,0; Vis —, 16,0.

Solnce vzhaja ob 5,17, zahaja ob 18,44. Luna vzhaja ob 15,20, zahaja ob 22,41.

Gospodarstvo

Računski zaključek delavskega socialnega zavarovanja za preteklo leto

Kakor smo že včeraj kratko poročali, je ravnateljstvo Osrednjega urada za zavarovanje delavcev te dni odobrilo računski zaključek za preteklo leto, ki kažejo navzlic neugodnemu razvoju razmer vendar boljši rezultat kakor lani. Zavarovalna panoga zoper bolezni zaključuje v bilanci za preteklo leto z dobičkom od 6.960.000 Din, bilanca zavarovalne panoge zoper nesrečo pa deficit od 2.650.000 Din. Če primerjamo ta rezultat z rezultati zadnjih dveh let dobimo naslednjo sliko (v milijonih Din; + označuje suficit, — deficit):

	bolezensko zav.	nezgodno zav.
1930	— 3,83	— 11,83
1931	— 31,16	— 5,46
1932	+ 6,96	— 5,28

Če vzamemo torej obe panogi skupaj, dobimo za preteklo leto skupen suficit od 1,7 milijona Din nasproti deficitu od 36,60 milijona Din v letu 1931. In 15,8 milijona dinarjev v letu 1930. Skupna izguba nezgodnega zavarovanja znaša sedaj po pribliku prejšnjih izgub 40,1 milijona Din.

Zaradi nazadovanja števila zavarovanih delavcev in nižjega povprečja dnevne zavarovalne mezd so dohodki delavskega zavarovanja lani ponovno nazadovali. Skupna vsota predpisanih prispevkov za bolezni, nesrečo, onemoglost in smrt, borzo dela in delavsko zbornico je lani znašala le 350 milijonov Din nasproti 398 milijonov v letu 1931. In 410 milijonov v letu 1930. V dveh letih je torej predpis padel za 60 milijonov Din. Zaostanek na preteklega leta več kakor polovico vsega predpisa, namreč 175,5 milijona Din, t. j. 50,2 odst. predpisanih prispevkov, nasproti 173,9 milijona Din ali 43,7 odst. v letu 1931. Ter 158,6 milj. Din ali 38,7 odst. v letu 1930. Dohodki bolezenskega zavarovanja so lani znašali 243 milijonov Din, nasproti 302 milijona Din v letu 1931, in 308 milijonov v letu 1930.

Med posameznimi krajevnimi organi je zaključil preteklo leto bilanco z največjim dobičkom Okrožni urad v Beogradu, kjer znaša poslovni višek 4,1 milijona Din (lani primanjkljaj od 6,6 milijona Din). Za Beogradom ima največji poslovni prebitok ljubljanski Okrožni urad, namreč 2,1 milijona Din) lani primanjkljaj od 1,4 milijona Din). Suficit od 1,1 milijona Din beleži tudi Okrožni urad v Novem Sadu, dočim so suficiti ostalih aktivnih Okrožnih uradov manjši. Od pasivnih Okrožnih uradov beleži Okrožni urad v Dubrovniku razmeroma prav velik deficit od 4,5 milijona Din. Tudi splitski Okrožni urad beleži primanjkljaj od 1,5 milijona Din, sarajevski Okrožni urad pa prav tako primanjkljaj od 1,5 milijona Din. Med pasivne Okrožne urade spada tudi zagrebški, ki zaključuje s primanjkljajem od 1 milijona dinarjev.

Privatno društvene blagajne so bile vse aktivne. Zagrebški »Merkur« je zaključil poslovanje s prebitkom od 2,2 milijona dinarjev, ljubljansko Trgovsko, bolniško in podporno društvo pa s prebitkom od 370.000 Din. Pri tem je treba upoštevati, da znaša bolniški prispevek pri Trgovskem bolniškem in podpornem društvu v Ljubljani le 36 odst. enodnevne zavarovalne mezd, dočim znaša pri zagrebškem Merkurju 39 odst.

Čvrste cene hmelju

Zalec, 29. avgusta. o. Položaj na hmeljskem trgu je ostal danes v glavnem nespremenjen. Cene so se gibale med 85 in 90 Din za kg. v posameznih primerih so šle tudi preko 90 Din. Davi so ponujali nekateri kupci še samo po 85 Din, tekem dneva pa so skoro vsi zvišali ponudbe na 90 Din. Producenti še vedno prodajajo le manjše količine, tako da doslej do prav velikega nakupa še ni prišlo v nobenem kraju savinjskega okoliša.

Včeraj in danes je dospelo v Zalec več novih trgovcev iz Nemčije in Francije, ki bodo šele začeli z nakupovanjem. Po današnji brzojavici iz Zaltca so se danes pri močnem povpraševanju cene na Češkem znova okrepile na 2400 Kč za 50 kg, to je okrog 106 Din. Producenti v žateškem okolišu so rezervirani, ker se hmelj še obira. V Nemčiji je v nekaterih okoliših obiranje v polnem teku, v nekaterih drugih pa se bo pričelo šele septembra.

Zalec, 29. avgusta. Zaradi današnjega živinskega sejma je danes prišlo v Zalec mnogo hmeljarjev z vzorci. Zaradi tega se je v dopoldenskih urah cena držala za malenkost nižje nego včeraj zvečer. Ker pa hmeljarji niso hoteli blaga prodati v večjih količinah, je popoldne cena zopet narasla na 90 Din in se je v izjemnih primerih proti večeru plačevalo tudi 92 do 95 Din.

Zatec, 28. avgusta. Zateški hmeljski trg kaže nadalje čvrsto tendenco, čeprav se kupčija zaradi poznejšega obiranja še ni prav začela. Včeraj je bilo prodanih v raznih predelih okoliša nekaj manjših partij po 2200 Kč, danes pa je cena na deželi 2300 Kč za 50 kg (101 Din za kg). Navzoči švedski in nemški kupci se prav živahno zanimajo za zateški hmelj.

Gospodarske vesti

— Trgovinska pogajanja z Nemčijo. Kakor poročajo iz Berlina, vodi naš delegat z nemško vlado pogajanja zaradi ureditve nemških uvoznih carin na sadje, ki so bile, kakor znano, nedavno povišane. Ta pogajanja bodo v kratkem zaključena. Prav tako se vodijo pogajanja zaradi izvoza jugoslovenskih jajc v Nemčijo. Obstojačo izgledi, da dobimo pogodbeni kontingent za uvoz jajc v Nemčijo pod splošnimi pogoji, ki sedaj veljajo za uvoz jajc, to je pod pogojem signiranja in standardiziranja jajc. Pogodbeni kontingent, ki ga naj dobimo, bo prilično velik, ker te kontingente določa Nemčija avtonomno.

— Uveljavljanje trgovinskega sporazuma z Avstrijo. Dopolnilni trgovinski dogovor z Avstrijo, ki je bil 9. t. m. podpisan na Dumaju, stopi začasno v veljavo 31. avgusta t. l.

— Zmanjšanje državnega dolga pri Narodni banki. Kakor smo že pred dnevi poročali, so bile v zadnjem izkazu Narodne banke izvršene znatnejše spremembe, in sicer v zvezi s sporazumom naše države

glede zunanjih posojil s tujimi bankami. Predvsem so se zmanjšale takozvane obveznosti na pokaz po raznih računih, kjer se knjižijo klirinški saldi, vezani dinarji in dinarska vplačila države na račun anuitet za zunanja posojila. Ta pozicija se je v novem izkazu skrajšala od 633 na 305 milijonov dinarjev. Svoječasno po napovedi moratorija od države vplačani zneski na ta račun so očitno znašali okrog 100 milijonov Din, ki sedaj po ureditvi vprašanja anuitetske službe zunanjih dolgov niso bili vrnjeni državi, temveč so bili porabljeni za delni odpis starega državnega dolga pri Narodni banki, ki se je tako skrajšal od 1618,3 na 1716,5 milijona Din.

— Kaznovani kršitelji deviznih predpisov. Zaradi kršitve predpisov pravilnika o poslovanju z devizami in valutami je finančni minister kaznoval: Kontinentalno družbo za trgovino s železom »Kern in drugi« v Beogradu za 150.000 Din, Vladimira Deklela iz Beograda za 100.000 Din, Mika Stojanovića iz Beograda za 75.000 Din, Rusko-slovensko banko v Beogradu za 75.000 Din, Jelko Samoukovičeva z Raba na 25.000 Din, Mirka Frana iz Marčelja za 5.000 Din, tvrdko Bratje Nanić iz Sarajeva 6000 Din in Viljema Freuda iz Maribora za 3000 Din.

— Oprostitev od takse na vozila, ki niso v prometu. Glede na vprašanje, ali mora lastnik prevoznega sredstva plačati celoletno takso iz takse št. 100. takse tarife za svoje prevozne sredstvo tudi tedaj, kadar se ga poslužuje meseca januarja, odnosno tudi februarja, pa šele ob koncu januarja, odnosno februarja zaprosi pristojno oblast za plombranje in oprostitev letne takse za to leto, je davčni oddelek finančnega ministristva na podlagi čl. 43. taksnega zakona izdal pojasnilo, po katerem si država po zakonu pridobi pravico do te takse, kakor hitro se z vozilom vrši promet v dotičnem letu, pa čeprav samo en dan. Vsak lastnik vozila, ki hoče vzeti svoje prevozne sredstvo iz prometa in se na podlagi točke 3. pripombe 5. k tarif št. 100. taksnega zakona hoče oprostiti plačila letne takse za nastopajoče leto, se opozarja, da mora pustiti vozilo plombrirati najkasneje do 1. januarja dotičnega leta, ker mora po tem roku plačati celoletno takso.

— Izvoz naše koroze v Francijo po preferenci. Kakor poročajo francoski listi so zaradi obilne žitne letine v Franciji, ki je primorana celo del svojega pšenicega pridelka izvažati na tuja tržišča, možnosti za uvoz tuje pšenice v Francijo letos malenkostne. Vendar je v znak dobre volje in prijateljstva pristala Francija na podlagi sporazuma, sklenjenega z Jugoslavijo, na uvoz od 2400 vagonov koroze v času od 10. junija do 30. septembra.

— Oddaja pšenjaka mestu na progi Pragerko - Kotoriba se bo vršila potom plemenitih ponudb, katere je vložiti do 1. septembra t. l. pri gradbenem oddelku direktorja državnih železnic v Ljubljani.

— Dobave smučarskih čevljev. Dne 18. septembra se bo vršila pri upravi III. oddelka zavoda za izdelavo vojnihi oblačil v Zagrebu licitacija glede dobave 7000 parov planinskih-smučarskih čevljev.

— Dobave. Gradbeni oddelek direktorja državnih železnic v Ljubljani sprejema do 1. septembra ponudbe glede dobave 7000 parov planinskih-smučarskih čevljev. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 14. septembra ponudbe glede dobave 100 kg firneža, 100 kg kita, 150 kg barve v prahu, 100 komadov krtač za ribanje, 100 m² stekla za okna in 1 sode petroleja, do 21. septembra pa glede dobave 200 komadov ključavnic. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 20. septembra ponudbe glede dobave električnega materiala, kaučukastega materiala, žametne opeke, do 22. septembra t. l. glede dobave stekla, do 25. septembra pa glede dobave fotografskega materiala. Dobava mesa za čas od 1. oktobra 1933 do 31. marca 1934 se bo vršila potom javnih licitacij dne 12., 14., 16. in 18. septembra t. l. pri vojaških komandah.

— Dobave. Direkcija državne železarne Vareš sprejema do 6. septembra ponudbe glede dobave 2000 kg masti za mazanje vozčkov, 500 kg olja za mazanje vozčkov, 1000 kg bencinske zmesi za pogon motorjev in 2000 kub. metrov kisika. do 13. septembra pa glede dobave 15.000 kg livarskega grafitu in 200 parov čevljev z lesenimi podplati. — Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 24. septembra ponudbe glede dobave železnih cevi, do 25. septembra glede dobave žakovic, položnih plošč, žebler, medenastih vijakov in cinkove pločevine, do 26. septembra pa glede dobave železa.

— Dobave. Strojni oddelek drž. želez. v Ljubljani sprejema do 31. t. m. ponudbe za dobavo 300 kg sive oljnatne barve, 2000 kilogramov firneža in 300 kg sikativna in 1. septembra glede dobave 50 m balat jermen. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 15. septembra ponudbe glede dobave 1900 kg petroleja in 500 komadov žametne opeke; do 19. septembra glede dobave 240 m mrežaste tkanine, 60 m bombaževine, 20 komadov medenastih ključavnic, 444 komadov medenastih šarnirjev, 650 kg železa, 120 kg cevi, 38 kg železnih matie, 100 komadov železnih vijakov, 2050 m jeklenekega motvoza, 180 m katraniranege motvoza, 2 kg merlina in 72 kg karbolina. Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divulju sprejema do 20. septembra ponudbe glede dobave akumulatorjev. Dne 4. septembra se bo vršila pri komandi pomorskega arzenala v Tivtu očetna licitacija glede dobave tkanine za zastave; 18. septembra pa pri ekonomskem oddelku komande mornarice v Zmuni glede dobave raznega elektrotehničnega materiala. Dne 2. septembra se bo vršila pri glavnem arhitektnem skladišču v Zemunu očetna licitacija glede dobave 1500 komadov blazin, polnjenih s konjsko žimo; 5. septembra pa glede dobave 3000 parov usnatih copat in 5000 parov bombažastih nogavic.

Borze

29. avgusta.

Na ljubljanski borzi se je danes v skladu z zunanjimi notacijami deviza New York malo popravila, dočim je London nadalje nekoliko popustil. Avstrijski šiling notira 8,75 — 8,80 (v Zagrebu 8,61 zakli. v Beogradu 8,60 zakli.). Grški boni se v Zagrebu trgovali po 39. v Beogradu pa po 38. Na zagrebškem efektomnem tržišču je tendenca v državnih papirjih nekoliko prilaj

nejša. Volna škoda se je trgovala po 232 (v Beogradu 233,50, 232,50), 7% Blairovo posojilo pa je bilo zaključeno po 33,50. Promet je bil v delnicah Priv. agrarne banke po 220, 218 in 224.

Devize.

Ljubljana, Amsterdam 2310,40 — 2321,75, Berlin 1361,80 — 1372,60, Bruselj 139,13 — 140,07, Curih 1108,35 — 1113,85, London 181,97 — 183,57, New York 224,54 — 225,66, 4036,53, Pariz 224,54 — 225,66, Praga 169,67 — 170,53, Trst 302,13 — 304,53 (premlja 28,5 odst.). Avstrijski šiling v pri vatnem kliringu 8,75 — 8,80.

Zagreb, Amsterdam 2310,40 — 2321,75, Berlin 1361,80 — 1372,60, Bruselj 139,13 do 140,07, London 181,97 — 183,57, Milan 302,13 do 304,53, New York kabel 4008,27 — 4036,53, 4036,53, Trst 302,13 — 304,53 (premlja 28,5 odst.). Avstrijski šiling v pri vatnem kliringu 8,75 — 8,80.

Curih, Pariz 20,2725, London 16,54, New York 362, Bruselj 72,20, Milan 27,29, Madrid 43,15, Amsterdam 208,65, Berlin 123,075, Dunaj 56,60, Stockholm 65,90, Oslo 83,20, København 73,90, Praga 15,335, Varšava 57,80, Bukarešta 3,08.

Dunaj (Tečaj v priv. kliringu) Beograd 11,54, London 29,07, Milan 47,78, New York 633, Pariz 35,53, Praga 23,32, Curih 175,15, 100 S v zlatu 128 S pap.

Efekti.

Ljubljana, Volna škoda 232 den., 7% investicijske 48 den., 8% Blair 35 den., 7% Blair 33,50 den., 7% Drž. hipotekarna banka 48 den., 4% agrarne 27 den., 6% begluške 37 den.

Zagreb, Državne vrednote: Volna škoda 231 — 233, za december 233 — 235, 7% investicijske 48 — 53, 7% Blair 33,50 — 34,50, 8% Blair 35 — 36,50, 7% Drž. hipotekarna banka 48 — 51, 6% begluške 36 — 37,50; bančne vrednote: Narodna banka 3580 do 3730, Priv. agrarna banka 222 — 225; industrijske vrednote: Šeherana Osejke 170 bl., Trbovlj 125 bl., Isis 25 — 40.

Beograd, Volna škoda 233,50, 232,50 zakli. za oktober 235, 234,50 zakli. za december 234 — 236, 7% investicijske 53 zakli., 6% begluške 36,75 zakli., 8% Blair 36 bl., 7% Blair 34,50 bl., 7% Drž. hipotekarna banka 48 — 50, Narodna banka 3500 — 3700, Priv. agrarna banka 227, 226 zakli.

Dunaj, Državne železnice 15,70, Alpina-Montan 11,40.

Blagovna tržišča

2170

+ Chicago, 29. avgusta. Začetni tečaji: Pšenica: za september 88,375, za december 92,25, za maj 96,50; koroza: za september 50,375, za december 55,75, za maj 61,25; riž: za december 73,75.

+ Winnipeg, 29. avgusta. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 71,50, za december 73,375, za marec 78,625.

+ Ljubljanska borza (29. t. m.) Tendence za žito mirna. — Nudilo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): pšenica (po mlevski tarifi): nova baška, 79/80 kg 167,50 — 170; nova sremška, 78/79 kg 155 — 157,50; koroza (po mlevski tarifi): baška promptna 105 — 107,50, za sept. 112,50 — 115; moka: baška, 30c iz nove pšenice 930 — 925, banatska 330 do 335.

+ Novosadska blagovna borza (29. t. m.) Tendence prijazna, prometa je bilo 90 vagonov. Pšenica (78 kg): baška, okolica Novi Sad, srednjebaška, gornjebaška, baška ladja Dunav 105 — 107,50; baška, okolica Sombor 102,50 — 105; gornjebaška, baška potiska in baška ladja Tisa 107,50 — 110; sremška in slavonska 100 — 102,50; južno-banatska 97,50 — 100. Koroza: baška 62 do 64; sremška, baška, okolica Sombor, banatska 68 — 69; slavonska, baška ladja Sava ali Baže 65 — 67; baška, ladja Tisa ali Dunav 66 — 68. Oves: baški, sremški, slavonski 57,50 — 60. Ječmen: baški, sremški, 64/65 kg 62,50 — 65. Moka: baška, banatska 30c in 30c 207,50 — 227,50; 32c 187,50 — 207,50; 34c 167,50 — 187,50; 36c 137,50 — 157,50; 37c 95 — 105; 38c 50 do 52,50; banatska, sremška 30c in 30c 197,50 — 112,50; 32c 177,50 — 192,50; 34c 137,50 — 177,50; 36c 127,50 — 142,50; 37c 90 — 100; 38c 50 — 52,50. Otrubi: baški, sremški 42 — 44; banatski 39 — 41.

+ Somborska blagovna borza (29. t. m.) Tendence nespremenjena, promet 56 vagonov. Pšenica: baška, okolica Sombor 102,50 do 105; gornjebaška 110 — 112,50; sremška, slavonska 97,50 — 100; banatska 105 do 107,50; banatska potiska 110 — 112,50; baška pot. 112,50 — 115. Oves: baški, sremški 55 — 57,50. Riž: baška 65 — 70. Ječmen: baški, sremški, 68/64 kg 57,50 — 62,50; pomladni, 67/68 kg 70 — 72,50. Moka: baška 30c in 30c 205 — 225; 32c 185 — 205; 34c 165 — 185; 36c 135 — 155; 37c 95 — 105; 38c 50 — 50,50. Otrubi: baški 42 — 44.

+ Budimpeštanska termska borza (29. t. m.) Tendence nedoločena, promet slab. Pšenica: za oktober 8,42 — 8,44, za marec 9,48 — 9,49; riž: za oktober 5,07 — 5,08, za marec 6,96 — 6,97; koroza: za september 6,85, za maj 7,58 — 7,59.

ZIVINA.

+ Mariborski sejem za živino. Na včerajšnji sejem za živino so prignali 15 konj, 12 bikov, 130 volov, 331 krav in 16 telet, skupaj 504 glave. Prodanih je bilo 306 komadov živine, od tega 14 za izvoz v Italijo. Cene so bile naslednje: volji debeli 4 do 4,25 Din, poldebeli 2,50 do 3,25, volji za rejo 3,25 do 3,50, bikji za klanje 2,75 do 3,25, krave debele 2,25 do 4, plemenke 1,75 do 2,25, klobasice 1,50 do 2, molznice 3 do 3,25, breje 3,25, mlada živina 3,50 do 4, teleta 5,50 do 6,50 Din za kg žive teže; cene mesu: volji I. vrste 10 do 12, II. vrste 8 do 10, meso bikov, krav in telic 5 do 7, teleče meso I. vrste 10 do 14, II. vrste 6 do 8, sveža svinjina 10 do 16 Din za kg.

Kmetijski napredek Gornje Savinjske doline

Rečica, 26. avgusta.

Sreski kmetijski odbor v Gornjem gradu je izšel 17. t. m. v Rečico ob Savinji redno sejo in

Iz življenja in sveta

Po sledeh češkega učenjaka:

KALIJ Nov vir življenjske energije

Nemški listi obširno poročajo o neki razpravi dr. O. Rieda, v kateri avtor navaja, da izžareva kalij neki »fluid«, ki daje rastlinam in živalim posebno življenjsko energijo.

To »odkritje« nemškega raziskovalca ni nobeno odkritje. Že pred 13 leti, t. j. 1920, je znameniti češki profesor dr. Julij Stoklasa opozarjal na to, da izžareva kalij dve vrsti žarkov, žarke beta in gama, ki silno pospešujejo rastlinsko in živalsko rast.

Obsevanje s temi žarki daje na zemlji, ki mora seveda vstrezati tudi vsem drugim obdelovalnim pogojem, za 100 do 140 odst. večji pridelek.

To je zelo važno odkritje, kajti z malenkostnimi stroški (kalij je zelo poceni in

učinkuje tako rekoč večno) si bo poljedelstvo lahko povečalo svoje letine.

Kalijevi žarki vplivajo podobno kakor radijski žarki beta in gama na rastlinski in živalski organizem in prav tako kakor te jih je mogoče uporabiti v zdravilne svrhe. To so pokazali n. pr. novi fiziološki poskusi dr. Rudolfa Kellera.

Kakšen pomen ima kalij v organizmu, je najbolje razvidno iz dejstva, da ga ta vsebuje 60 do 80 g. Čim starejši je organizem, tem več kalija izloča in ga moramo nadomestiti z zauživanjem krompirja in zelenjave. Telo sprejema kalij samo v organskih spojinah rastlin, t. j. v spojinah z organskimi kislinami.

Življenje v nemških taboriščih

»Deutsche Postzeitung« poroča o življenju v koncentracijskem taborišču v Oranienburgu naslednje:

Ob 5. uri 30 minut zbudijo jetnike, ki se takoj umijejo in gredo pod prho. Ob 6. se morajo uvrstiti na dvorišče, kjer jih razdelijo v skupine ter jim določijo dnevno delo. Jetniki so zaposleni deloma v taborišču, deloma izven njega. V taborišču opravljajo večinoma stavbna dela, mizarjo, lupijo krompir, izven taborišča pa sekajo drva, pomagajo pri melioracijskih delih in slično. Jetniki, ki niso določeni za delo, se smejo zadržati in sončiti na prostem. Normalno dnevno delo traja osem ur, ob nedeljah in praznikih so jetniki prosti. Takrat so kvečjemu predavanja v taborišču, po predavanjih pa je zabranjena sleherna diskusija. Spalnice so velike in prostorne, pri vsaki postelji je posoda za pitno vodo in hrano, pred vsako spalnico pa je garderoba za odlaganje obleke.

Po tem opisu sodeč, je življenje v nemških koncentracijskih taboriščih »idealno« in človek se naravnost čudi, če bere, da jih dnevno toliko in toliko skuša pobegniti v svobodo, pa jih na begu kratkoma ustrele!

Fašizem in ženske

Mednarodni socialistični ženski odbor, ki se je te dni pod predsedstvom Angležinje Adamsonove sestel v Parizu, je sprejel sklep, da se mora žensstvo boriti proti fašizmu zaradi tega, ker je vzel žensku še tiste pravice, ki so jih imele poprej.

Spominu vojnih žrtev

Maroški sultan polaga venec na grob neznanega vojaka v Parizu

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

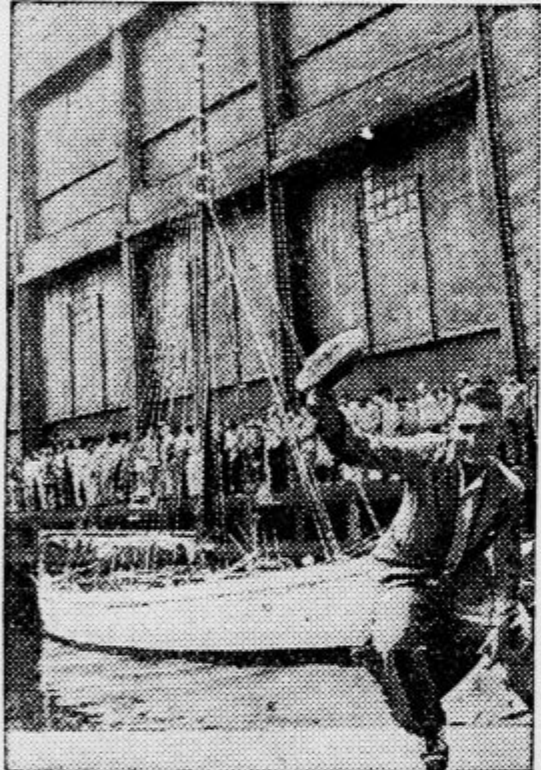
Kdaj bo konec življenja?

Dognanje moderne elektromagnetne teorije je, da ima vsaka vrsta žarenja neko težo, ki je prav tako realna kakor teža 1 tona železa. Pritisk, ki ga izvršuje svetloba na kakšno ploščino, najsibje še tako neznamen, so izmerili eksperimentalno. Iz tega sledi, da mora vsako telo, ki žari, izgubljati težo.

Tako izgubi sonce z izžarjevanjem vsakih 24 ur 360.000 milijonov ton. Izguba teže na zemlji po izžarjevanju pa znaša le 50 kg v 24 urah. Preprost račun kaže, da bo prišel nekoč čas, ko sonce ne bo moglo več oddajati svoje substance v prostornino in tedaj bo konec življenja tudi na zemlji.

Na podlagi deistev, ki so jih ugotovile moderne naravoslovne znanosti — astronomija, astrofizika, fizika, kemija — podaja sliko o vesoljstvu, v katero smo postavljene s svojim življenjem, nadvse zanimiv članek »Začetek in konec sveta«, ki ga priobčuje v tekoči številki ilustrirana tedenska revija »Življenje in svet«. (Mesečna naročnina samo 8 Din; posamezni zvezki 2 Din; Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ul. 5.)

Z jadrnico čez Atlantik

Mala jadrnica »Winnidelle II«, s katero je francoski umetnik Couppal popolnoma sam prevozil Atlantski ocean, po srečnem pristanku v New Yorku

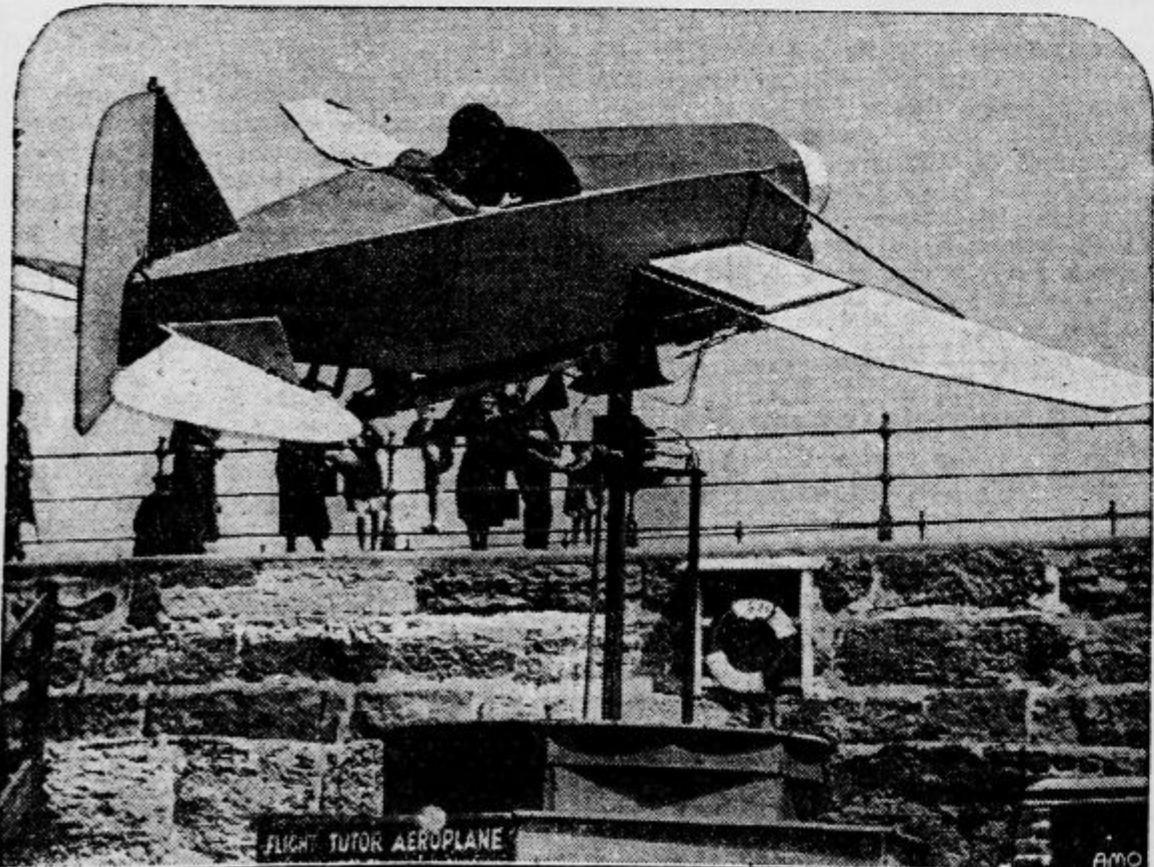
Trije Poljaki v čolnu čez Ocean

Trije poljski častniki so te dni v majhnem čolnu srečno prevozili Atlantski ocean ter dospeli v pristanišče Hamilton na Bermudih.

Nobelova nagrada — manjša

Odbor Nobelove ustanove v Stockholmu je razglasil, da bodo letos denarne nagrade Nobelovega instituta manjše kakor običajno. Vsaka bo znašala 170.331 švedskih kron in bo za 1421 kron manjša kakor lani. Nagrade so se znižale zaradi skrajne obrestne mere pri bankah, nasprotno pa se je osnovna glavnica tudi letos povečala in znaša 31.709.034 švedskih kron.

Poskusno letalo za bodoče zračne akrobate

v Scarborough na Angliškem so montirali »privezane letalce«, ki izvršuje (samo s popolno varnostjo) skoraj vse gibe kakor normalno letalo. Za ceno 6 penecov se na njem prav radi vežbajo bodoči piloti in zračni akrobati

Uživaj sadje!

Sveže sadje v vsaki obliki in v vsakemu obodu ni nobena sladkosnednost, temveč koristna izpolnitev naše prehrane. Posebno otroški organizem ve prav dobro, zakaj je tako poželjiv na sadje. Ta čas, ko je sadje največ in izbira največja, bi moral vsakdo posvetiti zadostno pažnjo temu prepotrebemu dopolnilu prehrane.

Vendar pa je tudi pri uživanju sadja potrebna neka mera previdnosti, kajti nepremišljenost se utegne maščevati na zdravju in življenju. Pred vsem bi morali vsako sadje pred zaužitjem načeloma oprati, najsi bo sadje z domačega vrta ali s trga. Neupoštevanje tega pravila daje nešteti bacilom priliko, da pokažejo v človeku, kaj znajo.

Grda navada je piti na sveže sadje vodo. Griža, težke želodčne motnje in podobno utegne biti posledica te navade. Če že moraš piti, pij kvečjemu čašo kave, a še k tej vzemi nekaj trde hrane, kruha, prepečenca ali podobnega.

Nezrelo sadje je menda posebna poslastica za otroke — ki se pa maščuje z ne-tečnostjo, želodčnimi motnjami, slabostmi i. t. d. Starši naj strogo pazijo, da si otroci s takšnim sadjem ne pokvarijo zdravja.

Na koncu navedimo še eno razvado, ki lahko miselnemu človeku sicer ne škoduje neposredno, utegne pa hudo škodovati sočloveku: Metanje sadnih ostankov, jeder, lupin na ceste je povzročilo že nešteto-krat, da je človeku na njih spodrsnilo, da si je zlomil kakšen ud ali naprtil kakšno dolgoletno zlo. Tudi v tem pogledu je treba imeti nekaj ozira do svojega bližnjega.

Lastavice odhajajo...

Štirinajst dni prej, kakor vsako leto, nas topot zapuščajo lastovice. Ponavadi se začno lastovice zbirati za polet v južne kraje v prvi četrtini septembra. Letos pa že sedaj obletavajo zvonice in kmalu bodo vzele ščebetajoče ptice slovo od naših krajev. Nekateri pravijo, da je to znak zgodnje zime.

Poroka brez dokumentov...

ali začasno zaključeno poglavje ljubavnega romana »individualno« vzgojene hčere bogatega pariškega zdravnika

Pariško sodišče je ločilo zakon 17letne Arlette Bourcardove, hčere znanega »militaristi« pariškega zdravnika, z bivšim barškim plesalcem Sperrjem. Mladi par se je poročil v Gretni Green na Škotskem.

Dr. Bourcard je nedavno prišel na policijo in naznanil, da je

izginila njegova 17letna hči

iz njegove vile v Plessisu. Povedal je, da si tega izginotja nikakor ne more pojasniti in izrazil domnevo, da gre najbrže za ugrabitvev po razpitem ameriškem sistemu z izsiljevalnim ozadjem.

Policija je uvedla preiskavo, zadeva pa se je končno pojasnila brez intervencije oblasti. Arletta se je namreč po kratki odsotnosti

sama javila očetu.

Poslala mu je brzojavko, v kateri ga je prosila denarja. Telegram je vseboval tudi sporočilo, da se je za svoje odsotnosti omožila na Škotskem in da je njen mož bivši plesalec Sperr.

Ta vest je očeta silno potrla, in sicer tembolj, ker so mu informatorji zatrjevali, da je Sperr neprimerno in jako nečast-

no preteklostjo. Še bolj ga je pa žalostilo, da je doživela

njegova vzgoja popoln polom.

Bourcard je namreč vzgajal Arletto po čisto posebnih pedagoških pravilih. Hotel ji je prikriti vse slabosti mondenega življenja, posebno pariškega. Zato je povelj vzgojo svoje hčere dvema odličnima pedagoginjam, od katerih je ena stajno živila v zdravniškovi vili z gojenko. Arletta

ni smela nikamor sama.

Z avtomobilom je smela delati izlete samo v spremstvu svojega očeta ali vzgojiteljice. V nagrado za to odujtenost svetu pa jo je oče jemal s seboj na potovanja križem sveta. Obiskala sta skupno vse evropske prestolnice, bila sta celo v Monte Carlu. Ti obiski so imeli namen odujiti Arletto slabim vplivom velikomestnega miljeja. Ko je Arletta doživela šestnajst let, je sklenil oče, da jo izroči v

samostansko šolo.

Toda kakor poprej, je Arletta tudi zdaj živila doma in samo šofer jo je vsak dan vozil v šolo ter prihajal po njo, ko se je vračala od pouka.

Nekega dne pa je Arletta na vsem lepem izginila. Potem je prišla pojasnilna brzojavka o poroki na Škotskem, kjer ni treba nobenih dokumentov.

Kako je prišlo do pobege

Arlette in do njenega padca?

Mlada Arletta je skrivala pod blazino buljarske romane, katere ji je prinašal očetov šofer, grd človek, ki je prejemal za to obilne denarne nagrade. Pod vplivom tega štiva se je začela Arletta zanimati za pariško življenje. Vprašala je šoferja, če bi je ne hotel peljati v kakšen

nočni lokal.

Šofer je bil takoj pripravljen ugoditi prošnji, ker se je zavedal, da ne bo njegova »požrtvalnost« zastoj. Dogovorila sta se z Arletto, da je vstajala ponoči, ko je spala vsa hiša, iz postelje, nakar sta odrdrala po nočnih ekskurzijah. Že na tretjem izletu te vrste se je Arletta v nekem zabavišču nizkotne vrste

seznanila s plesalcem

Sperrjem, ki ga je šofer opozoril, da je dekle hči zdravnika-milijonarja. In neizkušeni napol otrok je kmalu podlegel plesalčevi skušnjavi. Dogovorila sta se, da bo Arletta pobegnila z očetovo doma in da jo pojdeta na Škotsko, v Gretno Green, kjer bo

poroka brez dokumentov.

Rečeno, storjeno. Arletta je postala Sperrjeva zakonska žena. Nato je brzojavila očetu, naj pošlje denarja. Ampak namestu denarja je prišla

policija,

ki je pripeljala neizkušeno tičico nazaj v očetov dom in zdaj je pariško sodišče razveljavilo njen romantični zakon.

Kamenje namestu kruha...

V malem mestecu Hindenburgu so — kakor že po drugih nemških krajih — postavili spomenik »junaku tretjega carstva« Horstu Wesselu. Svečanost je bila skoraj izključno vojaškega značaja

Alpe se dvigajo

Znanost ve že precej časa, da se evropska, a tudi ostala zemeljska površina ne prestopa dviga in niža. Obala Severnega morja se n. pr. na nemški strani v celoti pogreza. To pogrezanje se je pričelo menda že v začetku ledne dobe, ko je bila Temza še pritok Rena na levi strani. Tudi severnoirancoska in holandska obala se niža, a po drugi strani se dviga Skandinavija čedalje bolj iz vode. Med ozemlja, ki se dvigajo, je šteti med drugim ozemlje Alp, ki postajajo tako povprečno čedalje višje.

Seveda se to gibanje zemeljske skorje vrši zelo počasi in ga je opaziti le z

Zemeljska površina se giblje

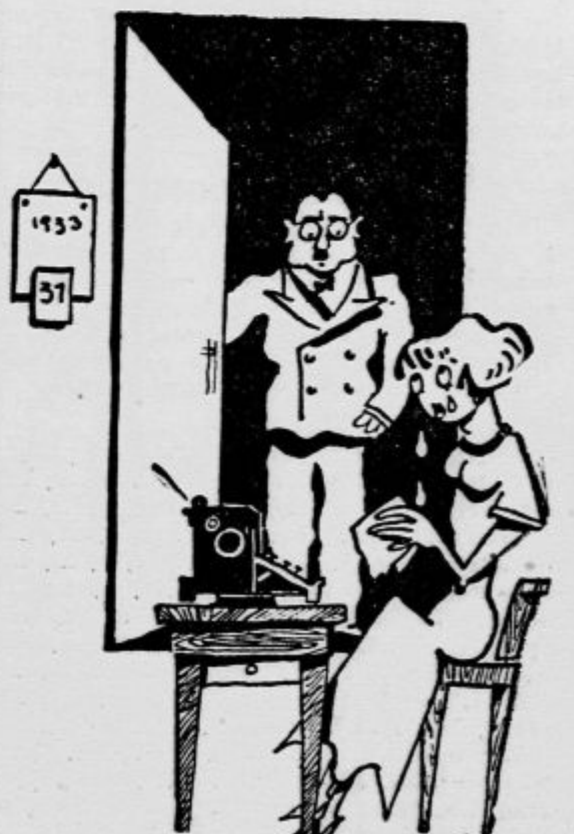
dolgoletnimi meritvami. S takšnimi meritvami in na podlagi drugih opazovanj pa so znanstveniki prišli do prepričanja, da se kopnine ali ne premikajo samo navzgor ali navzdol, temveč tudi v vodoravni smeri. Tragično preminuli prof. Alfred Wegener je na tej podlagi zgradil n. pr. svojo proslulo teorijo o premikanju kontinentov, ki so po njegovem tvorili nekoč eno samo skupno celino. Dokazuje za to teorijo so zbrali učenjaki že na raznih koncih sveta. Tako je dokazal prof. M. Schmidt za švabsko-bavarsko visoko planoto, da se v 85 letih pomakne približno za 2 in pol metra proti zapadu. Posebno jasno je opaziti to vodoravno gibanje kopnin na Grönlandiji in v Kaliforniji. Tu se premikajo zemeljske plasti vsako leto za 5 do 40 cm. Ob velikem kalifornijskem potresu l. 1906. se je 440 km dolgo ozemlje premaknilo na mah za 6 in pol metra proti severozapodu, kar je bilo videti zelo razločno na zidovih in ograjah. Tudi na Japonskem in na Malajskem otočju so različna premikanja zemeljske površine zelo opazna. Vse to nam kaže, da naša stara premišnica še davno ni našla svojega notranjega ravnotežja. Bodoče karte njene površine bodo precej drugačne, nego so današnje.

KARIKATURA

Dollfuss — zmagovalac!

VSAK DAN ENA

»Gospodična, če se jokate privatno, vam moram, žal, izjaviti, da so privatne zadeve med uradnimi urami prepovedane!«

DOBRO JE, ČE VEŠ.

da so letos že začele štorikje zapuščati Češkoslovaško. Ptičeslovci menijo, da bo kmalu pritisnilo hladno vreme;

da bo francoski letalski minister Pierre Cot v začetku septembra na povabilo morskove vlade z zračno eskadro obiskal Rusijo;

da igrajo v Sanghaju dramo »Napoleone«, v kateri nosi Korzičan ameriško uniformo ter ima sina Aigla. Kitajski Napoleon žveči gumi, pije whisky in neprestano telefonira;

da so začeli v srednjeevropskih državah šoferjem po avtomobilskih nesrečah preiskovati kri. Takšna preiskava zanesljivo dožene, če in v kakšni meri je bil vozač vinjen;

da je bil razpiti bolgarski razbojnik Mihajlov, ki ga je sodišče trinajstkrat obsodilo na smrt, te dni ustreljen, ko je skušal pobegniti iz ječe;

da so bolnišnice na Dunaju znižale bolniške takse za 10 odstotkov;

da bo začel kralj severnih jelenov, Američan Charles J. Lowen preskrbovati ves svet z mesom severnih jelenov. Trenutno ima 300.000 teh živali;

da toži Američan Hamer filmsko zvezdnico Mary Pickford in zahteva od nje milijon dolarjev odškodnine. Pickfordova mu je obljubila, da bo imel v primeru, da izgubi premoženje, pri njej azil do smrti, imenje »Pickfair« pa je diva medtem prodala;

da razsaja na Danskem epidemija otrplosti tilnika, koje ognjišče je v Hosteburu; da ima Italija po najnovšem ljudskem štetju 42.520.000 prebivalcev;

da je pokopala dunajska mestna občina arhitekta Loosa na svoje stroške in v častnem grobu.

S P O R T

Sportni dan v Kamniku

Kakor smo poročali že v ponedeljskem »Jutru«, je priredil aglini SK Kamnik v nedeljo veliki sportni dan s teniškim, plavalnim in nogometnim tekmami. Teniški turnir je bil izveden po izločilnem sistemu in sicer v moškem in damskem singlu ter moškem in v mešanem dublu. V moškem singlu, kjer je bilo 16 tekmovalcev, sta prišla v finale Ilirijana Truden in D. Zajc. Ob velikem zanimanju številnih gledalcev je zmagal Truden v dveh setih. Semifinale in finale moškega in mešanega dubla se bo odigral v teku tega tedna na Iliriji v Ljubljani, damski single, v katerem tekmuje 8 dam, pa bo odigral v Kamniku, ker tekmujejo večnoma sarco Kamničanke. Nedeljska teniška prireditev je bila tako po številu udeležencev kot po obsegu največja, kar jih je bilo dozdaj v Kamniku. Plavalnih tekem se je udeležila tudi Ilirija in SK Korotan iz Kranja. Klub mrzli vodi in neugodnemu vetru je bilo absolviranih vseh 11 točk programa, katerega je zaključila water polo tekma med Ilirijo in Kamnikom. Rezultat 9:1 ustreza poteku in razmerju moči obeh klubov. Kamničani imajo premalo prilike igrati tekme v waterpolu. Med plavanjem je nekaj domačih tekmovalcev doseglo prav odlične rezultate, najbolj se je pa odrezal Cerar, ki je plaval 50 m prosto 30 sek. To je tudi najboljši čas, ki je bil dozdaj dosežen v tej disciplini na kamniškem kopališču.

Po plavalnih tekmah so se srečali na travniku poleg kopališča kamniški nogometaši z močno enajstoročje Ljubljancem. Ker so se plavalne tekme nekoliko zaklele, se je tekma pričela razmeroma pozno in je trajala do mraka. Dopolnila je kamniška rezerva podlegla SK Radomlja 0:1. Za popoldansko nogometno tekmo je vladalo veliko zanimanje, ki je bilo tudi izraženo v posetu tekme. Takoj se je opazila prvorazredna igra gostov, ki so prevladovali v tehničnem in taktičnem oziru in z lahkoto preigrovali krilsko vrsto domačinov. Številne lepo izvedene akcije napada pa so se razbile ob dobro razpoloženi kamniški obrambi, v kateri se je posebno odlikoval Kraml. Krilski vrsta se je trudila pač kolikor je mogla in podpirala napad, ki je parkrat resno ogrožal nasprotni gol, vendar pa zaradi neodločnosti strelav ni mogel realizirati nobene šanse. Rezultat 6:1 (3:1) je prav za prav za Kamnik časten.

Plavalna tekma na Jesenicah

V nedeljo je jeseniški ASK Gorenje v ličnem kopališču, ki ga je zgradil g. A. Cufer in je bil začetkom letošnjega poletja odprt, priredil s sodelovanjem državnega prvaka in rekorderja Draška Wilfana, člana ASK Primorja iz Ljubljane ter kompletne plavalne sekcije SK Ilirije z reprezentantoma Kordelcem in Hribarjem na čelu, lepo uspelo plavalno prireditev, prvo na Jesenicah. Jeseniški bazen, dolg 33,33 m ustreza vsem sportnim predpisom in bo, čim bo po savezu verificiran, postal bržkone priljubljeno plavalnišče za postavljanje rekordov. Doseženi so bili naslednji rezultati: 100 m prosto — Ljubljanci: 1. Wilf (Prim.) 1:03, 2. Fritsch (Ilirija) 1:04, 3. Petrovič (L.) 1:15,3.

33,3 m prosto — domačini: 1. Heim 23,1, 2. Schwab 24,4, 3. Luckman 35,4. Mladci Heim je plaval v dokaj dobrem crawlu in se mu brezdvomno obeta še lepša bodočnost!

300 m prosto — Ljubljana: 1. Michalek 4:10, 2. Jesih 4:12,3, 3. Zirovnik 4:14,4 (vsi Ilirija).

100 m prsno — domačini: 1. Hoffmann 1:38,5, 2. Katnig 1:45,4. — Hoffmann je dober plavač in zmogel daleko boljših rezultatov.

100 m prsno — Ljubljana: 1. Hribar 1:25,6, 2. Jamnik 1:33,4, 3. Lavrič 1:36 (vsi Ilirija).

Mešana štafeta 3 x 66,66 m — Ljubljana: 1. Jamnik - Wilf - Čuden 2:33,4, 2. Ilirija I. (Hribar - Zirovnik - Preselj) 2:37,2, 3. Ilirija II. 2:43. — Zmagajoči odlični Wilf.

33,3 m prsno dame — Jesenice: 1. Ražem 36,8, 2. Alič 37,2, 3. Kocjančič 49. — Tekmovalke so startale iz vode.

33,3 m prosto naraščajo — Jesenice: 1. Segolin 34,6, 2. Svetina 52, 3. Pretnar 53.

Štafeta 4 x 33,3 m na prosto gosp. — Jesenice: 1. Schwab - Luckmann - Palme - Heim 1:36,4, 2. Vergies - Jug - Vehar - Katnig 1:56, 3. Korenini - Hermann - Ražem - Reinhard 2:15,1. V prvi štafeti je odlično plaval Heim.

33,3 m naraščajo — Jesenice: 1. Pohar 42, 2. Rabič 42,2, 3. Potrato.

Štafeta 4 x 33,3 m prosto gosp. — Ljubljana: 1. Vrankar - Jamnik - Zirovnik - Wilf 1:18,4, 2. Ilirija I. (Lavrič - Salzer - Michalek - Fritsch) 1:18,9, 3. Ilirija II. 1:19,2. — Najlejša točka dneva. Ostra borba vseh treh štafet vse do cilja.

Skoki Jeseničanov: 1. Ražem I. 25,33, 2. Znidar 21, 3. Ražem II. 20 točk.

Nato sta predvajala propagandne skoke Ilirijana Kordelci in Petrovič in žela za svoja odlična izvajanja mnogo zaslužene priznanja.

Vršla se je še propagandna tekma dveh kombiniranih water-polo moštvev, v katerih sta kot gosti nastopila Dunajčan Salzer in Primorja Wilf, ki se je končala z rezultatom 2:2.

Za Kamnikom, Radovljico in Kranjem se Jesenice. Plavalni sport se po naši lepi Gorenjski širi in prav lepo razvija.

Z dežele

Na Rakeku je gostoval preteklo nedeljo SK Jadran iz Ljubljane in zmagal po lepi igri s 5:2. Domačini so se pokazali enakovredni le v prvi polovici igre, zlasti prve pol ure, ko so predvajali izredno smotreno igro. Ko bodo izpopolnjena še tri sedaj z rezervnimi močmi zasedena mesta, bo »Javornik« zopet v polni formi. Sodli je g. Hobacher. Za sportni dan, ki ga »Javornik« priredi v nedeljo 3. sept. je že sedaj veliko zanimanja in priprav po vsej Notranjski. Pripravljajo se v Planini, Logatcu, na Vrhniki, v Begunjah, Cerknici in tudi na Uncu ter obetajo biti dopoldanske štafeta in tekst zelo interesantni. Največ zanimanja pa je za Primorje, ki bo nastopilo v glavni točki dneva proti najmočnejši garnituri, ki jo Javornik premore.

V Zagorju sta na igrišču Zagorje-Svoboda odigrala prijateljsko tekmo SK Svoboda in SK Hrastnik, ki je zmagal s 4:0 (2:0). Zmaga je izražena nekoliko previsoko ker je napad domačin čisto ogrožal nasprotnikova vrata, a izborni vratar je držal vse. Poleg izvrstnega napadalnega kvinteta ima SK Hrastnik v svojih dveh branilcih neopretno kvaliteto, ki ni nikdar odrekla. V napadu domačin je igral kot gost izvrstni »Mašec«, ki je izdelal zrela pozicije, a ni našel umevanja. V pretekli sta se pomerili rezervi istih klubov in razmislili 1:1. Publike zadosti. Sodnik g. Arhar. — Sportni dan bo 3. septembra. Sodeloval bo garnitura ljubljanske Ilirije, na kar še posebej opozarjamo.

SK Laško: SK Ilirija 5:4 (4:2). V nedeljo je bila v Laškem odigrana gornja prijateljska nogometna tekma med komb. moštvom SK Ilirije iz Ljubljane in SK Laškim. Ilirijani so pokazali lepo in premišljeno igro, gotovo po se niso nadejali, da bodo imeli v domačinih tako resnega nasprotnika. Doberlet in Pfeifer sta se zelo trudila za zmago, ali domača branilca sta sijajno odbijala njune nevarne žoge. Malič je mnogo pripomogel, da ni bil poraz še večji. Laščani so popolnoma zasluženo zmagali. Vratar Katič je bil najboljši mož domače enajstoročje, lovil je z neverjetno sigurnostjo. Tudi obramba je bila dobra, zlasti levi branilec, vsi pa so pokazali, da imajo zmisel za lep sport. V krilski vrsti sta se odlikovala Majcen I in Kreutz, levo krilo Kokoč pa je zabil najlepší gol. Sodli je g. Pfundner iz Ljubljane zelo slabo. Gledalcev je bilo nad 300.

V Murski Soboti se je ob velikem številu občinstva odigrala preteklo nedeljo prijateljska nogometna tekma med SK Muro in SK Rapidom iz Maribora. Mura je tokrat pokazala, da zna biti tudi na nogometnem polju nevaren nasprotnik. Enajstoročje Rapida, ki je prošlo nedeljo premagala ISSK Maribor, je morala podležiti krasi igri, ki so jo predvedli igralci Mure. Dusa Rapida je bil, kot po navadi, Barlovič, ki je s svojo krasno igro pridobil simpatije občinstva. Mura je zmagala 2:1 (1:0). Domačini dosežejo najprej s krasno kombinacijo vodilni gol z desnega krila in ta rezultat se do odmora ne menja. V 13. min. drugega polčasa izenači Rapid na 1:1. V 27. min. je bila enajstmetrovka za Muro, ki jo desna zveza pošlje v mrežo in zviša rezultat na 2:1 za Muro. Tekmo je sodil prav dobro g. Nemec Janez.

Službene objave LNP

(S seje p. o. dne 23. avgusta 1933.)

(Konec.)

Upravnemu odboru se preda SSK Celje v Celju, ker ponovno ni pravočasno prijavil odigranja prijateljske tekme 20. t. m. z SK Olimpom in SK Šoštanjem v Celju, nadalje se odstopi dopis SK Delavca, Hrastnik št. 17-33 od 20. t. m., v kateremu sporoča spremembo imena in odbora.

SK Panonija, Murska Sobotna, se sporoča na njen dopis z dne 10. t. m., da se predlagani igralcev ne more čitati, ker niso predloženi na predpisanih tiskovinah s predpisano pristojbino. Igrajo pa lahko poskusne tekme. Denar za tiskovine je poslati vnaprej.

Verificirajo se: s pravom nastopa dne 26. avgusta 1933 za SK Muro v Murski Soboti: Novak Anton, s pravom nastopa dne 2. septembra 1933 za SK Šoštanj v Šoštanj: Röck Ivan, Langus Milan, Čajko Josip, Pirmanšek Josip. — Igralec Ninkovič Jovan bo verificiran za ZSK Hermes, čim prejne p. o. odjavnico od ZNP v Zagrebu. — Zavrne se verifikacija igralca Milberja Franja za SK Jugoslavijo v Celju, ker ni priložena predpisana pristojbina. — Čitajo se za SK Delavec v Hrastniku: Smit Ivan, Češnovar Jože, Zveplan Josip, Ramsak Viljem, Kozar Benjamin, Potrata Franc, Krajnc Anton, Velš Jernej, Kramžar Edi, Bremec Maks. — Poziva se Krški SK v Krškem, da takoj predloži v verifikacijo svoje igralce na predpisanih tiskovinah.

Iz seznama verificiranih igralcev se črtajo: Guma Oto, Skubic Slavko, Arh Ivan, Janc Slavko, Hribar Albin, Bostič Anton, Medved Alojzij, vsi SK Amater v Trbovljah. Palčič Hinko, Štern Emil, oba SK Svoboda v Zagorju. Debevec Franc, SK Korotan v Ljubljani. Kajtna Mirko, Prašnikar Miha, Lavrič Janko, Vozelj Ignac, Žarn Perdo, Klemen Gustel, Šmoldič Edi, Hribar Franc, vsi SK Retje v Trbovljah. Brunšek Viktor, SK Jugoslavija v Celju. Kramaršič Konrad, Gerželj Ivan, Vederjak Dušan, Rozman Stefan, Turk Otmar, Kositer Franc, Straub Ervin, Turk Danilo, Bačnik Zdravko, Jug Andrej, Čiček Edvard, Singer Anton, Gliha Anton, Straub Ivan, Stojšič Dimitrije, Kalin Adolf, vsi SK Železnikar v Mariboru. Podjaveršek Peter, SK Rapid v Mariboru. Groščar Leopold, Juvancič Joško, Medvešek Albin, Fajn Ciril, Kauka Bruno, vsi SK Zagorje v Zagorju. Čiček J., Benčec Franc, Tivadar Josip, Šarkany Al., Fohr Franc, Tratenšek Džuro, Škodnik Fr., Cimperman Rudolf, Slapničar Slavko, Rajnar Drago, vsi SK Mura v Murski Soboti. Zakbar Rudolf, SK Rudar v Hrastniku. Rosband Rihard, Taurer Henrik, Likovič Franc, Türk Vendelin, vsi SK Svoboda v Zalogu. Strohask Vlado, Skuk Jože, Černe Slavko, vsi SK Javornik na Rakeku. Zrimji Ladislav, Madjarič Evgen, Spitzer Pavao, vsi Čakovčki SK v Čakovcu. Hirkič Omer, Gvardjančič Alojzij, oba ZSK Hermes v Ljubljani. Blazi Vencelj, Komlanc Ivan, Kmetič Edi, Vok Franc, Haberl Ad, Benčina Emil, Kovač Zani, Veiser Josip, vsi SK Hrastnik v Hrastniku. Milnar Fr. Bizjak Karel, Mesaroš Mika, Baumkreher Rado, Trajkovič Dragomir, vsi ASK Primorje v Ljubljani.

Per JNS se ni dal svojega tolmčenja. Kako se mora postopati z igralci razpuščenega kluba, se popravi verifikacija igralcev, ki so prešli v druge klube iz razpuščenega kluba SK Zarje v Zg. Kašlju, tako da imajo pravo nastopa po osmih dneh za vse tekme, in sicer se popravi verifikacija od 14. junija na 24. julija 1933 za ASK Primorje v Ljubljani: Bertonec Josip, Bertonec Stanko, Repotiček Avgust, Zemljčič Ivan, Makovec Rudi, Lipovšek Ferdo, Logar Peter. — Za SK Ilirijo v Ljubljani: Zupančič Boris, Bogue Simon, Brum Viktor, Trifunovič Božidar. Za SK Svoboda na Viču: Janežič Anton, Gorenc Ivan, Marjetič Anton, Usnik Jože, Košmerl Milko: od 19. julija 1933 — se popravi na 29. julija 1933 za ZSK Hermes v Ljubljani: Pogačnik Miro: od 26. julija 1933 se popravi na 5. avgusta 1933; za SK Svobodo

v Mariboru: Novak Karel; za TSK Slovan v Ljubljani: Bunc Rudolf, Eržen Franc, Polšak Marjan; od 2. avgusta 1933. se popravi na 12. avgusta 1933 za ISSK Maribor v Mariboru: Gomol Stanko. Tajnik I.

Službeno iz LNP. Danes v sredo, ob 19. seja p. o., ob 20. seja u. o. v tajništvu LNP (nebotičnik, IV. nadstropje). Tajnika I in II.

Službene objave LHP. Redna seja uprav. odbora bo drevi ob 20. v posebni sobi restavracije Slon. Točno in polnoštevilno!

Koturski savez kraljevine Jugoslavije razpisuje cestno državno prvenstveno dirko na 150 km dne 3. septembra t. l. na progi Zagreb - Novo mesto - Višnja gora s ciljem v Ljubljani na Dolenjski cesti. Pravico tekmovalca imajo verificirani vozači vseh pododborov. Start v Zagrebu ob 6. zjutraj, prihod v Ljubljano okoli 10.30 dopoldne. Prijave se zaključijo dne 1. septembra ob 21.: poslati jih je treba saveznemu sportnemu referentu g. Potniku, Zagreb, Kosovska ul. 1-III. Prijavnina 10 Din, poznejše prijave 20 Din. Dirka bo ob vsakem vremenu.

Klubska ženska lahkoatletika prvenstvo LHP. za l. 1933. Upravni odbor podsaveza opozarja vse klube, da je zadnji dan prijav za žensko lahkoatletsko prvenstvo LHP. v petek 1. IX. opoldne. Prijave je treba poslati na naslov podsaveza, Ljubljana, kavarna Evropa. Prijavi mora biti priložena prijavnina 50 Din. Istočasno je treba poslati po en izvod prijav prireditelju v mestu, kjer namerava dotični klub startati, in sicer v Ljubljani na naslov SK Ilirija, hazenska sekcija; v Mariboru pa SK Maraton. Tem prijavam ni potrebno prilagati prijavnine. Zakasnele prijave, odnosno prijave brez prijavnine se ne bodo upoštevale. Tekmovanje bo nepreklicno 8. IX. v Ljubljani in Mariboru. Točen raspis tekmovalca je bil objavljen v »Jutru« z dne 11. VIII.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 17. napreje strogo obvezen trening liginega moštva.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes ob 17.30 hazenski in lahkoatletski trening za vse članice. — Težkoatletska sekcija sklicuje za drevi ob 20.15 zelo važen sestanek za vse atlete zaradi določitve odhoda za Celje. Obvešča se Vrečko, da je določen za nastop in naj se javi 3. septembra pri prihodu popoldanskega vlaka v Celje gospodu Neredu. Naprošajo se vsi atleti, ki imajo triko doma, da ga prinese na sestanek. Vsi in točno. — (Nogometna sekcija, službeno). Kaznujejo se s takojšnjim suspenzom igralci: Grintal, Hörtner, Eisel, Pečan, Derenda, obenem se uvede proti njim disciplinsko postopanje ter se jim zabrani pravica treninga. Sestanek vseh naraščajnikov, ki se hočejo prijaviti, bo danes ob 16. na igrišču. Redni treningi bodo za prvo moštvo in rezervo ob torkih in četrkih od 17. dalje, za juniorje pa ob sredah in petkih od 17. Subjuniorji trenirajo ob sredah od 15.30.

Kolesarska sekcija ZSK Hermes ima drevi ob 19.30 sestanek vsega svojega članstva pri Beliču. Ker je na dnevnem redu sprememba sekcijskega načelnstva, je udeležba vseh nujna. K udeležbi se vabita tudi gg. Ciglar in Drovenik.

Smučarski klub Ljubljana. Vabimo članstvo in klubove tekmovalce, da se zanesljivo udeležijo sestanka drevi ob 20. v damski sobi kavarne Emona. Izčrpno poročilo o gradnji našega doma na Pokljuki in o ugodnostih, ki jih želimo nuditi klubovnim članom. Razgovor o vseh ostalih podrobnostih. Prosimo čim večje udeležbe; sestanek je za tekmovalce obvezen.

Radio

Sreda, 30. avgusta. LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 19: Otroški ktičak. — 19.30: Plošče. — 20: O kontroli mleka. — 20.30: Samosvoji gč. Meglji in g. Dermote. — 21.30: Čas, poročila, radio - orkester. — 22.30: Angleške plošče.

Četrtek, 31. avgusta. LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 19: Radio - orkester. — 19.30: Gospodinjska ura. — 20: O kugli žebelne zalege. — 20.30: Operne arije poje g. Ado Darian. — 21.15: Večer operetnih pesmi in šlagerjev, poje gđ. Anta Kovarič. — 22: Poročila, radio - orkester.

BEOGRAD 18.30: Plošče. — 19.30: Orkestar. — 20.30: Prensos iz Ljubljane. — 22.30: Ciganska godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Prensos koncertnega večera iz Ljubljane. — 22.40: Plesna glasba. — PRAGA 19.35: Razvoj klavirske sonate. — 20.20: Koncert tamburaškega zbora. — 21: Orkester. — 22.15: Lahka godba. — BRNO 19.25: Prensos iz Prage. — 20.20: Godba na pihala. — 20.45: Prensos iz Prage. — VARŠAVA 17.15: Lahka glasba. — 20: Orkestralni in pevski koncert. — 21.10: Nadaljevanje koncerta. — 22: Plesna glasba. — BUDAPEŠTA 12: Opoldanski koncert. — 17.20: Pevski in klavirski koncert. — 19.05: Operetni večer. — 22.30: Plesna glasba na ploščah. — BERLIN 20.05: Narodne pesmi. — 21: Plesni večer. — KÖNIGSBERG 20.30: Koncert na orgli. — 21: Plesni večer iz Berlina. — 22.30: Pesmi. — 23.05: Nadaljevanje plesnega večera.

»Adler« pisalni stroji

potni in pisarniški — najnovejši modeli

Glavno zastopstvo za Dravsko banovino: M. A. Kreil, Zagreb, Nikolićeva 12.

Zahtevajte ponudbe! Iščemo krajevne zastopnike!

NAZNANILO PRESELITVE!

Vljudno sporočam cenj. občinstvu, da sem PRESELIL svojo KRZNARSKO DELAVNICO iz Gosposke ulice št. 3

V ŽIDOVSKO ULICO ŠTEV. 3

ter da sem istotam otvoril

TRGOVINO s KRZNOM in KRZNARSKIMI IZDELKI.

Na podlagi svojih 25-letnih izkušenj in prakse v tej stroki bom zamogel ustreči vsem željam sl. občinstva.

Na zalogi imam kože vseh vrst ter bom cenjena naročila izvrševal po najnovejših pariških in dunajskih modelih.

Priporočam se cenj. občinstvu za vsakovrstna krznarska dela. Delo priznano solidno. Cene najnižje.

Z odličnim spoštovanjem.

8824

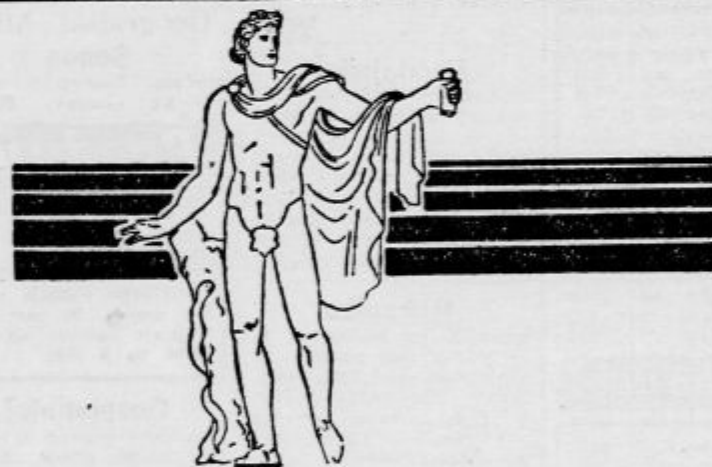
Franc Kenk, splošno krznarstvo

Kadar pridete v Zagreb, pojdite kositi v priljubljeno „MENZO JELAČIĆ“

Jelačićev trg 15, dvorišče

ki ima prikupno vrtno teraso in je znana po svoji meščanski kuhinji. Izdaten menu sestoji iz treh jedi in stane 10 dinarjev. 8802

Lastnik RETTIG.

Propaganda za higijeno je le tedaj uspešna, če je vseskozi stvarna.

Ni dovolj, če se reče publikli: »Uporabljajte zobno milo in pasto GIBBS, marveč ji je treba pojasniti, zakaj je milo potrebno in v čem ima prednost pred drugimi sredstvi za nego zobov: vodah in običajnih zobnih pastah.

Razložiti ji je: milo je neobhodno potrebno, ker le-to zamore razkrojiti mastne ostanke hrane med zobmi. Gibbsovi preparati za zobe pa vsebujejo milo. Zato so že preko 200 let priljubljeni.

ZAHVALA

Za številne dokaze iskrenega sočutja ob težki izgubi našega nepozabnega soproga, očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Adolfa Zakrajška

lesnega trgovca in posestnika

in za poklonitev vencev, cvetja ter obilno spremstvo izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini, bratom Sokolom, bratu Sokolu Jerali za ganljiv nagrobni govor, prijateljem iz Blok, Loškega potoka in od drugod ter vsem domačinom, ki so mu izkazali zadnjo čast na poti k večnemu počitku.

Vsem srčna hvala.

Zalujoči ostali.

8859

Valentin Ladiha

železniški uradnik

včeraj nenadoma preminul.

Pogreb predragega pokojnika bo v sredo ob 14.6. uri popoldne iz hiše žalosti, Beethovnova ulica št. 6, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 29. avgusta 1933.

Zalujoči: ELA, soproga; TANJA, hčerka, ter rodbini LADIHA in SKULJ.

8862

